

DÜNYA İLK YARDIM GÜNÜ
8 EYLÜL 2018
(EYLÜL AYININ İKİNCİ CUMARTESİ)

Tarihte kaydedilen ilk başarılı yeniden canlandırma, milattan önce 896 yılına kadar uzanır. Ağızdan ağıza nefes verme tekniği, Maya hiyerogliflerinde tarif edilmiştir. Günümüzdeki anlamıyla ilk yardım uygulamaları ise 150 yıl önce, Kuzey İtalya'daki bir savaş sırasında, yerel köylülerin, hangi tarafta savaştığına bakılmaksızın tüm yaralı askerlere tedavi ve bakım sağlamak için örgütlenmesiyle ortaya çıkmıştır.¹

İlk Yardım Nedir?

Herhangi bir kaza ya da yaşamı tehlikeye düşüren bir durumda, sağlık görevlilerinin tıbbi yardımı sağlanıncaya kadar, hayatın kurtarılması ya da durumun daha kötüye gitmesini önleyebilmek amacıyla olay yerinde, tıbbi araç gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle yapılan ilaçsız uygulamalardır.

İlk Yardımcı Kimdir?

İlk yardımın tanımında belirtilen amaç doğrultusunda, hasta/yaralıya tıbbi araç ve gereç aranmaksızın mevcut araç ve gereçlerle, sağlık ekibi gelinceye kadar, ilaçsız uygulamaları yapan, konuyla ilgili eğitim sonunda ilk yardımcı sertifikası almış kişiyi tanımlar.

İlk yardımın öncelikli amaçları nelerdir?

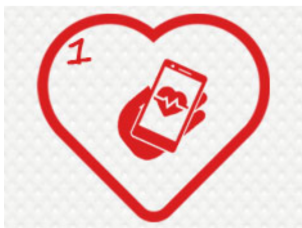
Yaşamsal fonksiyonların sürdürülmesini sağlamak,
Hasta/yaralının durumunun kötüleşmesini engellemek,
İyileştirmeyi kolaylaştırmak ilk yardımın öncelikli amaçlarıdır.

İlk Yardım Temel Uygulamaları

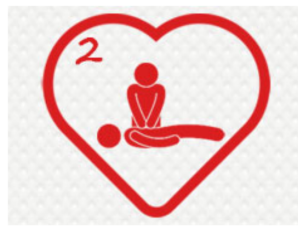
Koruma: Olay yerinde olası tehlikeleri belirleyerek güvenli bir çevre oluşturmaktır.

Bildirme: En hızlı şekilde gerekli yardım kuruluşlarına (112) haber verilmesidir.

Kurtarma: Olay yerinde hasta yaralıları müdahale; hızlı ancak sakın ve bilinçli bir şekilde yapılmalıdır. Hasta/yaralının durumunun değerlendirilmesine bağlı olarak ilk yardım yapılmalıdır. Eğer ilk yardım bilinmiyorsa asla hasta/yaralıya dokunulmamalı ve kımıldatılmamalıdır.²

Sağlık Kuruluşlarına
Haber Verilmesi

Olay Yerinde
Temel Yaşam Desteği

Ambulans Ekibi
Müdahalesi

Hastane Acil
Servisi Müdahalesi

¹[Internet] http://www.ifrc.org/ar/news-and-media/news-stories/international/first-aid-a-life-saving-legacy-for-all-61374/?print=true&id=61374_217840&idkeep=True&epslanguage=en Erişim Tarihi: 26 Ağustos 2018

²[Internet] <http://www.ilkyardim.org.tr/temel-ilk-yardim-bilgileri.html> Erişim Tarihi: 26 Ağustos 2018

infografik[Internet] Hayat Kurtarma Zinciri İnfografik <http://www.ilkyardim.org.tr/hayat-kurtarma-zinciri.html> Erişim Tarihi: 26 Ağustos 2018

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-233

İlk yardımın yaşam kurtarmadaki önemli rolü konusunda toplumun farkındalığının artırılması amacıyla Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu tarafından 2000 yılından bu yana Dünya İlk Yardım Günü kutlanmaktadır.³ Türk Kızılayı da düzenlediği organizasyonlarla ilk yardım uygulamaları ve ilk yardım eğitimleri konusunda duyarlılık oluşturmaya çalışmaktadır.

Dünya İlk Yardım Günü'nün 2018 yılı teması **"Yol Kazaları"** olarak belirlenmiştir. Acil hizmetlerin yüksek donanımlı ve hızlı cevap verebildiği bölgelerde bile bir ambulansın olay yerine varış hızı ortalama 10 dakikayı bulmaktadır.⁴ Ambulans gelene kadar geçen zaman diliminde hızlıca ve doğru şekilde ilk yardımda bulunabilmek kazazedeler açısından hayati olabilmektedir.

Karayolu trafik kazaları 15-29 yaş arası genç nüfusta ölümlerin en sık nedenidir; tüm ölüm nedenleri içerisinde ise dokuzuncu sırada yer almaktadır.⁴ Türkiye'de 2017 yılında gerçekleşmiş karayolu trafik kazalarının sayısı 1 milyon 202 bin 716'dır, bunların 182 bin 669'u ölümlü ve yaralanmalı kazalardır. Büyük çoğunluğunu sürücülerin oluşturduğu (%43,2) ölümlerin sayısı toplamda 7427 kişi iken bunların 3534'ü (%47,5) kaza yerinde hayatını kaybetmiştir.⁵

Her yıl milyonlarca insan uygun olmayan veya zamanında ulaşmayan acil yardım nedeniyle yaralanmakta veya hayatını kaybetmektedir. Sağlık görevlileri ulaşana kadar acil müdahalenin uygun tekniklerle sunulması afet ve acil durumların etkilerini, yaralanma ve ölümleri önemli ölçüde azaltmaktadır. İlk yardım acil sağlık hizmetlerinin yerini tutabilecek bir müdahale değildir.

Ciddi yaralanmaları azaltmak ve hayatta kalma şansını artırmak için gerekli olan müdahalenin etkin ve hızlı bir şekilde sağlanması için yaşamsal bir başlangıç adımıdır.⁶

Toplum düzeyinde ilk yardımcı sertifikasına sahip birey sayısını arttırmak ve bu kişilerin gerektiğinde ilk yardımı tereddütsüz uygulamalarını sağlayacak tutum ve davranış geliştirmelerini sağlamak, öncelikli bir halk sağlığı sorunu olarak önümüzde durmaktadır. Bu amaca yönelik atılacak her adım toplumumuzun sağlık düzeyini yükseltmeye ciddi ölçüde yardımcı olacaktır.

³ [Internet] <http://blogs.icrc.org/new-delhi/2014/09/13/world-first-aid-day-building-a-global-community-of-first-medical-responders/> Erişim Tarihi: 26 Ağustos 2018

⁴ [Internet] <https://media.ifrc.org/ifrc/meetings-and-events/world-first-aid-day-2018/> Erişim tarihi: 30 Ağustos 2018

⁵ [Internet] <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=27668> Erişim tarihi: 30 Ağustos 2018

⁶ [Internet] <http://www.ifrc.org/what-we-do/health/first-aid-saves-lives/> Erişim Tarihi: 26 Ağustos 2018